Gammaglutamüüli transferaas

Gammaglutamüüli transferaas plasmas (P-GGT)

Põhja-Eesti regionaalhaigla laboratooriumi automaatliini labor

Telefonid: 617 1027, 617 1661

Üldiseloomustus

Gammaglutamüüli transferaas on ensüüm, mida leidub maksas, proksimaalsetes neerutorukestes, pankreases ja soolestikus. Suurem osa GGT-st paikneb rakumembraanis transportides aminohappeid ja peptiide läbi rakumembraani rakku. Kuigi GGT kontsentratsioon on kõige kõrgem neerukoes, siis plasma GGT pärineb peamiselt hepatobiliaarsüsteemist.

Näidustused

- Maksa ja sapiteede haiguste diagnoosimine ja haiguskulu jälgimine
- Maksa ja luuhaiguse diferentsiaaldiagnoosimine ALP suurenenud aktiivsuse korral
- Alkoholi liigtarbimise sõeltestimine ja ravi monitoorimine

Referentsvahemik

<15 p	17-175 U/L
15 p – 1 a	5-101 U/L
1 – 12 a	4-12 U/L
12 – 19 a	4-16 U/L

Naised ≥19 aastat: <40 U/L

Mehed ≥19 aastat: <60 U/L

Kliiniline tõlgendus

GGT on tundlik, kuid mittespetsiifiline hepatobiliaarsete haiguste näitaja. GGT aktiivsus suureneb pea kõikide maksahaiguste korral.

Aktiivsuse suurenemine:

- intra- või ekstrahepaatiliste sapiteede obstruktsioonid (kõige väljendunum aktiivsuse tõus),
- primaarsed või sekundaarsed maksa kasvajad,
- äge või krooniline pankreatiit ja mõned pankrease pahaloomulised kasvajad,
- nakkuslik hepatiit (aktiivsuse mõõdukas tõus kuni 3 korda ülemisest referentspiirist)
- rasvmaks või ravimite mürgistus (vähene tõus),
- alkohoolne hepatiit või alkoholi liigtarvitamine,
- Paljud ravimid, nt krambivastased ravimid,
- Südame paispuudulikkus
- Diabeet

Aktiivsuse vähenemine:

- Klofibraat ja suukaudsed rasestumisvastased ravimid

Proovi-/uuringumaterjal	Veeniveri/plasma
Proovianum	Geeliga LH-katsuti (heleroheline kork)
Proovimaterjali säilivusaeg, -temperatuur jt transpordi tingimused	15...25 °C 7 päeva 2...8 °C 1 nädal -15...-25 °C 1 aasta
Teostamise sagedus	24 h
Mõõtemeetod	Spektrofotomeetria
HK kood	66106

Kasutatud kirjandus

1. Reaktiivi infoleht – Cobas GGT-2, Roche Diagnostics, versioon 10, 01/2017.

2. Burtis CA, Ashwood ER, Bruns DE. Tietz Textbook of Clinical Chemistry and Molecular Diagnostics, 5th Edition, lk 581—582, 2012.

3. CALIPER Pediatric Reference Database, cobas 6000;397-399. **https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/10408363.2017.1379945?needAccess=true**

Koostanud Liina Eek, laborispetsialist

Karel Tomberg, vanemarst

Viimati uuendatud 18.11.2024